

Ministerium: Sundheds- og Ældreministeriet
Journalnummer: Indenrigs- og Sundhedsmin.,
Sundhedsstyrelsen, j.nr. 7-702-03-156/1

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 479 af 10/05/2013
BEK nr 353 af 07/04/2014
BEK nr 238 af 27/02/2015
BEK nr 163 af 02/02/2017
BEK nr 420 af 25/04/2017
BEK nr 96 af 02/02/2018

Bekendtgørelse om uddannelse af speciallæger

I medfør af §§ 32 og 34, stk. 5, i lov nr. 451 af 22. maj 2006 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og under henvisning til § 3 i bekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2007 om speciallæger, fastsættes:

Kapitel 1

Uddannelsen

§ 1. Speciallægeuddannelsen er en formaliseret lægelig videreuddannelse på videnskabeligt grundlag. Uddannelsen giver praktisk og teoretisk kompetence på speciallægeniveau inden for det enkelte lægelige speciale.

§ 2. Sundhedsstyrelsen godkender målbeskrivelser for de lægelige specialer. Målbeskrivelserne angiver de teoretiske og praktisk-kliniske kompetencer, som kræves for at opnå tilladelse til at betegne sig som speciallæge i det enkelte speciale.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen meddeler på baggrund af ansøgning tilladelse til at betegne sig som speciallæge til læger, der kan dokumentere de kompetencer, der er angivet i specialets målbeskrivelse i forud godkendte uddannelsesforløb.

§ 3. De regionale råd for lægers videreuddannelse godkender uddannelsesprogrammer som beskriver, hvorledes de kompetencer, der er anført i specialernes målbeskrivelser, kan opnås i konkrete uddannelsesforløb og varetager den praktiske tilrettelæggelse af disse forløb.

Stk. 2. Inden for de af Sundhedsstyrelsen udmeldte rammer for dimensioneringen godkender de regionale råd for lægers videreuddannelse introduktions- og hoveduddannelsesforløb på baggrund af faglig indstilling.

§ 4. De regionale råd for lægers videreuddannelse sikrer, at der på alle afdelinger er udarbejdet uddannelsesprogrammer.

Stk. 2. Ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende læge udarbejder inden for rammerne i uddannelsesprogrammet en individuel uddannelsesplan, der beskriver forventninger til kompetenceudvikling for den enkelte læge, og hvorledes denne kompetenceudvikling forventes at finde sted. Denne uddannelsesplan justeres løbende i dialog mellem den uddannelsessøgende læge og ansættelsesstedet.

§ 5. Den praktisk-kliniske uddannelse skal finde sted under ansættelse på sygehusafdelinger, i speciallægepraksis, hos alment praktiserende læge eller på anden institution med lægeligt eller lægevidenskabeligt arbejdsområde i forud godkendte forløb.

Stk. 2. Det påhviler de uddannelsesgivende institutioner at sikre rammerne for kompetenceudviklingen. De uddannelsesgivende institutioner og den uddannelsessøgende læge skal i fællesskab arbejde for den nødvendige progression i kompetenceudviklingen og opnåelse af en stigende selvstændighed for den uddannelsessøgende læge i opgavevaretagelsen.

§ 6. Sundhedsstyrelsen fastsætter krav til dokumentation for godkendelse af gennemførte uddannelsesforløb, herunder for anvendelse af logbog.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen udarbejder vejledninger for evaluering og kompetencevurdering af den enkelte uddannelsessøgende og af uddannelsessteder, herunder for uddannelsessteders deltagelse i inspektorordningen.

Stk. 3. Sundhedsstyrelsen offentliggør inspektorrapporter fra de enkelte uddannelsesafdelinger, jf. stk. 2.

Stk. 4. De regionale råd for lægers videreuddannelse offentliggør de uddannelsessøgende lægers løbende evalueringer af uddannelsesstederne.

§ 7. Første del af den lægelige videreuddannelse udgøres af den kliniske basisuddannelse af 12 måneders varighed. Ingen ansættelse forud for den kliniske basisuddannelse kan indgå i den efterfølgende lægelige videreuddannelse til speciallæge.

Stk. 2. Opnået tilladelse til selvstændigt virke som læge er en forudsætning for godkendelse af gennemført introduktionsforløb.

§ 8. Den praktisk-kliniske uddannelse skal gennemføres i godkendte forløb i følgende rækkefølge:

- 1) Introduktionsuddannelse i specialet af 12 måneders varighed. For almen medicin dog 6 måneder, såfremt den 2. ansættelse under den kliniske basisuddannelse har fundet sted i almen praksis.
- 2) Hoveduddannelse i specialet med en varighed som beskrevet i bilag 1.

Stk. 2. I hoveduddannelsen i sygehusspecialer skal som hovedregel indgå ansættelse på såvel afdeling med hovedfunktion som afdeling med specialiseret funktion. I specialer, hvor en væsentlig del af patientvaretagelsen sker i speciallægepraksis, skal ansættelse i speciallægepraksis tillige indgå i hoveduddannelsen.

Stk. 3. Hoveduddannelsen skal indeholde ansættelse på mindst to ansættelsessteder inden for specialet, hver af mindst 12 måneders varighed.

§ 9. Hoveduddannelsen i et speciale skal være påbegyndt senest 4 år efter første ansættelsesdag i den kliniske basisuddannelse.

Stk. 2. For læger, der opnår tilladelse til selvstændigt virke som læge på andet grundlag end klinisk basisuddannelse, jf. § 3 og 5 i bekendtgørelse nr. 1247 af 24. oktober 2007 om tilladelse til selvstændigt virke som læge, skal hoveduddannelsen være påbegyndt senest 3 år efter, at Sundhedsstyrelsen har meddelt tilladelse til selvstændigt virke som læge.

Stk. 3. Tidsfristen forlænges ved afholdt orlov i henhold til lovgivningen, ved gennemførelse af en godkendt ph.d., ved ansættelse i forsvaret, ved udsendelse i humanitær lægevirksomhed efter forhåndsgodkendelse i Sundhedsstyrelsen, samt ved deltidsansættelse i klinisk basisuddannelse eller introduktionsuddannelse i medfør af § 12, stk. 2, samt § 6, stk. 2 og 3, i bekendtgørelse nr. 1256 af 25. oktober 2007 om lægers kliniske basisuddannelse.

Stk. 4. Ved indleveret ph.d. forlænges tidsfristen med 3 år.

Stk. 5. Ved ansættelse som læge i forsvaret forlænges tidsfristen forholdsmæssigt, dog højst 8 måneder.

Stk. 6. Efter forhåndsgodkendelse i Sundhedsstyrelsen forlænges tidsfristen ved udsendelse i humanitær lægevirksomhed med op til 6 måneder.

Stk. 7. Ved deltidsansættelse i klinisk basisuddannelse eller introduktionsuddannelse forlænges tidsfristen forholdsmæssigt med forlængelsen af uddannelsesperioden i medfør af § 12, stk. 4, samt § 6, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1256 af 25. oktober 2007 om lægers kliniske basisuddannelse, dog højst 12 måneder.

Stk. 8. Det påhviler ansættelsesmyndigheden at kontrollere, at tidsfristen er overholdt.

§ 10. I den lægelige videreuddannelse til speciallæge indgår et teoretisk uddannelsesprogram bestående af generelle kurser, specialespecifikke kurser og et forskningstræningsmodul. Det teoretiske uddannelsesprogram for de generelle og specialespecifikke kurser godkendes af Sundhedsstyrelsen.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen udarbejder nærmere vejledninger for gennemførelse af det teoretiske uddannelsesprogram, herunder krav til evaluering af kursusdeltagelse.

Kapitel 2

Ansættelse

§ 11. Ansættelse i introduktionsforløb og hoveduddannelsesforløb sker efter opslag.

Stk. 2. Hoveduddannelsesforløb opslås som kontinuerlige ansættelser, der dækker den samlede hoveduddannelse i specialet.

Stk. 3. Uddannelsesforløb skal være godkendt af det regionale råd for lægers videreuddannelse forud for opslag.

Stk. 4. Ansættelsesvarigheden på de enkelte uddannelsessteder, der ifølge uddannelsesprogrammet indgår i et introduktions- eller hoveduddannelsesforløb, skal være på mindst 6 måneder. Undtaget herfra er ansættelsesforhold, hvor særlige målbeskrevne kompetencer kan opnås på kortere tid.

§ 12. Ansættelse i introduktions- og hoveduddannelsesforløb gennemføres som fuldtidsansættelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ansættelse i introduktions- og hoveduddannelsesforløb på deltid eller skiftevis på fuldtid og deltid kan, under forudsætning af at der kan indgås aftale herom med ansættelsesmyndigheden,

- 1) finde sted i forbindelse med delvis genoptagelse af arbejdet under barselsorlov eller forældreorlov.
- 2) godkendes, når særlige personlige forhold taler herfor.
- 3) godkendes såfremt deltidsansættelsen kombineres med forskningsansættelse inden for det sundhedsvidenskabelige område.

Stk. 3. Deltidsansættelse i henhold til stk. 2 skal udgøre mindst halvdelen af arbejdstiden i en fuldtidsansættelse. Deltidsansættelsen skal indeholde alle de uddannelsesgivende elementer, som er indeholdt i en tilsvarende fuldtidsansættelse.

Stk. 4. Ved deltidsansættelse efter stk. 2, nr. 1 og 2, forlænges uddannelsestiden forholdsmæssigt, således at den samlede uddannelsestid svarer til den, der kræves i en fuldtidsansættelse. For deltidsansættelser i henhold til stk. 2, nr. 3, foretages en konkret vurdering af den nødvendige forlængelse af uddannelsesvarigheden.

Stk. 5. Deltidsansættelse i henhold til stk. 2, nr. 2 og 3, godkendes af det regionale råd for lægers videreuddannelse, der endvidere fastsætter den nødvendige forlængelse af uddannelsesvarigheden ved deltidsansættelse, jf. stk. 4. Godkendelsen sendes til Sundhedsstyrelsen til orientering.

§ 13. Ved fravær - bortset fra ferie (herunder særlige feriedage) i henhold til ferieloven eller overenskomst - svarende til mere end 10 pct. af den fastsatte varighed for en given uddannelsesdel, forlænges uddannelsestiden med den samlede fraværperiode. Ved fravær forstås fraværperioder på grund af sygdom, graviditet, barsel, omsorgsdage, adoption eller andre særlige grunde.

Stk. 2. Forlængelse af ansættelsen eller erstatningsansættelse skal mindst være af samme varighed som fraværet. Erstatningsansættelse godkendes af det regionale råd for lægers videreuddannelse forud for ansættelsen.

§ 14. Såfremt en uddannelsessøgende læge som led i et godkendt uddannelsesforløb i et speciale opnår kompetencer, der dækker kravene i et andet speciale målbeskrivelse, vil lægen ved skift til dette speciale kunne forkorte uddannelsen i det nye speciale forholdsmæssigt. Omfanget af denne forkortelse af uddannelsesforløbet fastlægges af det regionale råd for lægers videreuddannelse efter Sundhedsstyrelsens vejledninger. Oplysning om det forkortede uddannelsesforløb sendes til Sundhedsstyrelsen. Forkortelse af uddannelsesforløb ved skift til andet speciale kan finde sted, såfremt:

- 1) den uddannelsessøgende læge opnår kompetencer i et godkendt introduktionsuddannelsesforløb, der dækker kravene i et andet speciales målbeskrivelse for introduktionsuddannelse.
- 2) den uddannelsessøgende læge opnår kompetencer i et godkendt introduktionsuddannelsesforløb, der dækker kravene i et andet speciales målbeskrivelse for hoveduddannelse.
- 3) den uddannelsessøgende læge opnår kompetencer i et godkendt hoveduddannelsesforløb, der dækker kravene i et andet speciales målbeskrivelse for hoveduddannelse.

Stk. 2. Såfremt en uddannelsessøgende læge under ansættelse i udlandet opnår kompetencer, der delvist dækker kravene i et speciales målbeskrivelse, kan lægen under uddannelse i dette speciale forkorte uddannelsen i specialet forholdsmæssigt. Omfanget af denne forkortelse af uddannelsesforløbet fastlægges af det regionale råd for lægers videreuddannelse efter Sundhedsstyrelsens vejledninger. Oplysninger om det reducerede hoveduddannelsesforløb sendes til Sundhedsstyrelsen.

Stk. 3. Det regionale råd for lægers videreuddannelse kan give forhåndsgodkendelse af ansættelse i udlandet på baggrund af ansøgning og dokumentation af arbejdsfunktionen og den uddannelsesmæssige værdi. Oplysning om forhåndsgodkendelse sendes til Sundhedsstyrelsen.

Kapitel 3

Etablering af godkendte introduktions- og hoveduddannelsesforløb

§ 15. Sundhedsstyrelsen fastsætter efter rådgivning fra prognose- og dimensioneringsudvalget under det nationale råd for lægers videreuddannelse én gang årligt rammer for dimensionering af introduktions- og hoveduddannelsesforløb i hver enkelt videreuddannelsesregion og for hvert enkelt speciale.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen udarbejder vejledninger for dokumentation og godkendelse af gennemførte uddannelsesforløb.

Kapitel 4

Dispensation

§ 16. Sundhedsstyrelsen kan dispensere fra uddannelsesbestemmelserne i kapitel 1, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Tidsfristen efter § 9, stk. 1 og 2, kan i helt særlige tilfælde forlænges, herunder ved langvarig sygdom.

Stk. 3. Ansøgning om dispensation skal som udgangspunkt sendes via de regionale råd for lægers videreuddannelse.

Kapitel 5

Indberetning

§ 17. Sundhedsstyrelsen indhenter halvårligt antallet af opslåede og besatte hoveduddannelsesforløb, samt antallet af opslåede og besatte introduktionsstillinger hos de regionale råd for lægers videreuddannelse.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen fastsætter nærmere regler for indberetningens form og indhold, herunder tidsfrist for indberetningerne.

Kapitel 6

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 18. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. februar 2008. Bestemmelsen i § 9 gælder for kliniske basissuddannelsesforløb, der påbegyndes den 1. august 2008 eller derefter. Fristen efter § 9, stk. 2, løber tidligst fra den 1. august 2008.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 660 af 10. juli 2003 om uddannelse af speciallæger, som ændret ved bekendtgørelse nr. 155 af 7. marts 2006.

(Historisk)

Stk. 3. Uddannelsessøgende læger, der har gennemført eller har påbegyndt uddannelseselementer omfattet af hoveduddannelsen i bekendtgørelse nr. 654 af 3. juli 1996, kan færdiggøre uddannelsen efter denne bekendtgørelse.

Sundhedsstyrelsen, den 25. oktober 2007

JESPER FISKER

/ Eva Hammershøj

Bilag 1

Udover de generelle bestemmelser i bekendtgørelse om uddannelse af speciallæger gælder følgende for de enkelte specialer i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2007 om speciallæger.

Almen medicin

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60/66 måneder.

- Introduktionsuddannelse: 6 mdr. i almen praksis, såfremt den 2. ansættelse under den kliniske basisuddannelse har fundet sted i almen praksis, ellers 12 måneder.
- Hoveduddannelse: 54 måneder, heraf mindst 24 måneder i almen praksis og den resterende del i sygehusansættelser, der tilsammen dækker målbeskrivelsens krav.

Anæstesiologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Arbejdsmedicin

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Børne- og ungdomspsykiatri

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse. I uddannelsen indgår en grunduddannelse i psykoterapi.

Dermato-venerologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse. I hoveduddannelsen indgår ansættelse i speciallægepraksis.

Diagnostisk radiologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Gynækologi og obstetrik

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Intern medicinske specialer

De intern medicinske specialer omfatter:

- intern medicin: endokrinologi
- intern medicin: gastroenterologi og hepatologi
- intern medicin: geriatri
- intern medicin: hæmatologi
- intern medicin: infektionsmedicin
- intern medicin: kardiologi
- intern medicin: lungesygdomme

(Historisk)

- intern medicin: nefrologi
- intern medicin: reumatologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 72 måneder.

- Introduktionsuddannelse: 12 måneder, som er fælles for alle intern medicinske specialer.
- Hoveduddannelse: maks. 60 måneder, som indeholder dels en målbeskrevet fælles mængde af generelle intern medicinske kompetencer samt en specialespecifik målbeskrevet del. Den målbeskrevne fælles mængde skal opnås inden afsluttet hoveduddannelse.

Kirurgiske specialer

De kirurgiske specialer omfatter:

- kirurgi
- karkirurgi
- plastikkirurgi
- thoraxkirurgi
- urologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 72 måneder.

- Introduktionsuddannelse: 12 måneder, som er fælles for alle kirurgiske specialer.
- Hoveduddannelse: maks. 60 måneder, som indeholder en målbeskrevet fællesmængde af generelle kirurgiske kompetencer og en specialespecifik målbeskrevet del. Den målbeskrevne fælles mængde skal opnås inden afsluttet hoveduddannelse.

Klinisk biokemi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Klinisk farmakologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Klinisk fysiologi og nuklearmedicin

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Klinisk genetik

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Klinisk immunologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Klinisk mikrobiologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

(Historisk)

Klinisk onkologi

Samlet uddannelsestid ud over den kliniske basisuddannelse: 72 måneder, heraf 60 måneders hoveduddannelse.«

Neurokirurgi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Neurologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Oftalmologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse. I hoveduddannelsen indgår ansættelse i speciallægepraksis.

Oto-rhino-laryngologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse. I hoveduddannelsen indgår ansættelse i speciallægepraksis.

Ortopædisk kirurgi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Patologisk anatomi og cytologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Psykiatri

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse. I uddannelsen indgår en grunduddannelse i psykoterapi.

Pædiatri

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Retsmedicin

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.

Samfundsmedicin

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 48 måneders hoveduddannelse.